

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN QUANG HUY

**QUẢN LÝ CƠ SỞ VẬT CHẤT
VÀ THIẾT BỊ DẠY HỌC ĐÁP ỨNG YÊU CẦU
ĐỔI MỚI GIÁO DỤC Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC
PHỔ THÔNG TỈNH PHÚ THỌ THEO HƯỚNG
ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN QUANG HUY

**QUẢN LÝ CƠ SỞ VẬT CHẤT
VÀ THIẾT BỊ DẠY HỌC ĐÁP ỨNG YÊU CẦU
ĐỔI MỚI GIÁO DỤC Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC
PHỔ THÔNG TỈNH PHÚ THỌ THEO HƯỚNG
ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Thị Tuyết Hạnh

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan, đây là công trình nghiên cứu khoa học của riêng tôi và không trùng lặp với bất kỳ công trình nghiên cứu khoa học của tác giả khác. Các số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là hoàn toàn trung thực và chưa hề được sử dụng để bảo vệ luận văn nào.

Tôi xin khẳng định rằng, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện và hoàn thành luận văn đều đã được cảm ơn, các thông tin đến luận văn đều được lấy từ các nguồn tài liệu rõ ràng.

Tôi xin cam đoan các nội dung trên là hoàn toàn đúng sự thật và xin hoàn toàn chịu trách nhiệm trước Nhà nước, Bộ, ngành chủ quản, cơ sở đào tạo và Hội đồng đánh giá khoa học của trường Đại học Sư phạm thuộc Đại học Thái Nguyên về công trình và kết quả nghiên cứu của mình./.

Thái Nguyên, tháng 7 năm 2016

Tác giả luận văn

Nguyễn Quang Huy

LỜI CẢM ƠN

Sau hai năm học tập và nghiên cứu tại trường Đại học Sư phạm thuộc Đại học Thái Nguyên, được các thầy giáo, cô giáo tận tình chỉ bảo, trang bị kiến thức, kỹ năng, được sự hướng dẫn khoa học của TS. Nguyễn Thị Tuyết Hạnh, đến nay luận văn đã hoàn thành.

Tác giả xin trân trọng cảm ơn các giảng viên Khoa Sau đại học, Khoa Tâm lý Giáo dục của Trường Đại học sư phạm thuộc Đại học Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy, giúp đỡ em trong quá trình học tập, nghiên cứu.

Tác giả gửi lời biết ơn sâu sắc nhất đến TS. Nguyễn Thị Tuyết Hạnh người đã giúp đỡ, hướng dẫn tận tình cho tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và thực hiện hoàn thành luận văn.

Tác giả chân thành cảm ơn lãnh đạo, chuyên viên Sở GD&ĐT Phú Thọ, các đồng chí cán bộ quản lý, các thầy giáo, cô giáo thuộc các trường trung học phổ thông trên địa bàn tỉnh Phú Thọ đã tạo điều kiện, giúp đỡ tác giả trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn.

Tác giả rất hy vọng, với những kết quả nghiên cứu đã đạt được, khi áp dụng vào thực tiễn công tác sẽ góp phần tích cực trong việc quản lý cơ sở vật chất và thiết bị dạy học ở các trường trung học phổ thông và dần được triển khai nhân rộng ở các cấp học khác, đây là một trong những yếu tố quan trọng để đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản toàn diện giáo dục và đào tạo của tỉnh.

Luận văn không thể tránh khỏi những thiếu sót, tác giả kính mong nhận được sự quan tâm, chỉ dẫn, góp ý xây dựng của các nhà khoa học, các thầy giáo, cô giáo và của các bạn đồng nghiệp.

Xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 7 năm 2016

Tác giả luận văn
Nguyễn Quang Huy

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	3
4. Phạm vi nghiên cứu	3
5. Giả thuyết khoa học	3
6. Nhiệm vụ nghiên cứu	4
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Những đóng góp của đề tài	5
9. Cấu trúc luận văn	6
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA QUẢN LÝ CƠ SỞ VẬT CHẤT VÀ THIẾT BỊ DẠY HỌC TRONG TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG	7
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề	7
1.1.1. Các nghiên cứu ở nước ngoài	7
1.1.2. Các nghiên cứu trong nước	8
1.2. Các khái niệm cơ bản liên quan đến đề tài	10
1.2.1. Cơ sở vật chất và TBDH	10
1.2.2. Quản lý	12
1.2.3. Quản lý giáo dục, quản lý nhà trường	13
1.2.4. Quản lý CSVC và TBDH	15
1.2.5. Ứng dụng CNTT trong quản lý	15
1.3. Cơ sở vật chất và thiết bị trong trường học	16
1.3.1. Hệ thống cơ sở vật chất và thiết bị dạy học	16
1.3.2. Vai trò, chức năng của CSVC và TBDH trong trường học	18
1.3.3. Tính chất của CSVC và TBDH	19
1.3.4. Yêu cầu về cơ sở vật chất và thiết bị dạy học ở trường THPT	20
1.4. Quản lý CSVC và TBDH trong trường phổ thông đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục	22

1.4.1. Yêu cầu quản lý CSVC và TBDH đáp ứng đổi mới giáo dục.....	22
1.4.2. Nội dung quản lý CSVC, TBDH.....	23
1.5. Quản lý CSVC và TBDH theo hướng ứng dụng CNTT	25
1.5.1. Quản lý CSVC và TBDH theo hướng ứng dụng CNTT	25
1.5.2. Vai trò của ứng dụng CNTT trong hoạt động quản lý CSVC và TBDH....	26
1.5.3. Ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý CSVC và TBDH	26
1.6. Một số yếu tố ảnh hưởng đến quản lý cơ sở vật chất, thiết bị dạy học theo hướng ứng dụng công nghệ thông tin.....	31
1.6.1. Trình độ, năng lực của đội ngũ CBQL trường học	31
1.6.2. Trình độ năng lực của đội ngũ giáo viên, nhân viên	31
1.6.3. Điều kiện cơ sở hạ tầng	32
Kết luận chương 1.....	33
Chương 2. THỰC TRẠNG VIỆC QUẢN LÝ CƠ SỞ VẬT CHẤT VÀ THIẾT BỊ DẠY HỌC Ở CÁC TRƯỜNG THPT TỈNH PHÚ THỌ THEO HƯỚNG ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN	34
2.1. Khái quát về tỉnh Phú Thọ và giáo dục trên địa bàn	34
2.1.1. Giới thiệu về tình hình kinh tế - xã hội tỉnh Phú Thọ	34
2.1.2. Khái quát về giáo dục đào tạo tỉnh Phú Thọ	35
2.2. Thực trạng quản lý CSVC và TBDH ở các trường các trường THPT tỉnh Phú Thọ	36
2.2.1. Hiện trạng CSVC và TBDH ở các trường THPT tỉnh Phú Thọ.....	36
2.2.2. Công tác quản lý CSVC và TBDH ở các trường THPT tỉnh Phú Thọ	44
2.3. Thực trạng việc ứng dụng CNTT trong quản lý CSVC và TBDH ở các trường THPT tỉnh Phú Thọ	52
2.3.1. Thực trạng triển khai chủ trương ứng dụng CNTT trong quản lý CSVC và TBDH.....	52
2.3.2. Thực trạng về công tác đào tạo và nâng cao trình độ CNTT trong quản lý.....	53
2.3.3. Thực trạng về CSVC và nhân sự cho việc ứng dụng CNTT trong quản lý CSVC và TBDH	54
2.4. Đánh giá chung.....	56
2.4.1. Ưu điểm	56
2.4.2. Hạn chế.....	56
2.4.3. Nguyên nhân.....	58
Kết luận chương 2.....	60

Chương 3. CÁC GIẢI PHÁP QUẢN LÝ CƠ SỞ VẬT CHẤT VÀ THIẾT BỊ DẠY HỌC ĐÁP ỨNG YÊU CẦU ĐỔI MỚI GIÁO DỤC Ở CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG TỈNH PHÚ THỌ THEO HƯỚNG ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN	62
3.1. Nguyên tắc xây dựng giải pháp	62
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính mục tiêu	62
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống	62
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính khoa học, hiện đại và kế thừa.....	62
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính chất lượng và hiệu quả	63
3.1.5. Nguyên tắc phù hợp với thực tiễn, có tính khả thi	63
3.2. Các giải pháp quản lý CSVC và TBDH đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục ở các trường THPT tỉnh Phú Thọ theo hướng ứng dụng công nghệ thông tin.....	64
3.2.1. Giải pháp 1: Tác động nâng cao nhận thức, trình độ cho cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên về quản lý CSVC và TBDH theo hướng ứng dụng công nghệ thông tin	64
3.2.2. Giải pháp 2: Xây dựng kế hoạch đầu tư, mua sắm, sửa chữa CSVC và TBDH để đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục	67
3.2.3. Giải pháp 3. Tham mưu tốt với Sở GD&ĐT, UBND tỉnh và Bộ ngành TW để được cấp kinh phí xây dựng CSVC và TBDH theo hướng hiện đại, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục	69
3.2.4. Giải pháp 4: Tăng cường quản lý cơ sở vật chất và TBDH theo hướng ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác.....	71
3.2.5. Giải pháp 5. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, đánh giá trong việc quản lý cơ sở vật chất, thiết bị dạy học	73
3.3. Mối quan hệ giữa các giải pháp.....	75
3.4. Thăm dò tính cần thiết và tính khả thi của các giải pháp đã đề xuất.....	75
3.4.1. Mục đích của thăm dò	75
3.4.2. Phương pháp, phạm vi thăm dò	75
3.4.3. Nội dung thăm dò	75
3.4.4. Kết quả thăm dò.....	76
Kết luận chương 3.....	78
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	79
1. Kết luận.....	79
2. Kiến nghị	80
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	82
PHỤ LỤC	

DANH MỤC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT

CBQL	:	Cán bộ quản lý
CNTT	:	Công nghệ thông tin
CSVC	:	Cơ sở vật chất
CSVC và TBDH	:	Cơ sở vật chất và thiết bị dạy học
GD&ĐT	:	Giáo Dục và Đào Tạo
GV	:	Giáo viên
QLGD	:	Quản lý giáo dục
TBDH	:	Thiết bị dạy học
THPT	:	Trung học phổ thông
UBND	:	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

Bảng 1.1.	Nội dung cơ bản của quản lý CSVC, TBDH	30
Bảng 2.1.	Hiện trạng cơ sở vật chất của 9 trường THPT tỉnh Phú Thọ	38
Bảng 2.2.	Hiện trạng thiết bị dạy học của các trường THPT tỉnh Phú Thọ ..	40
Bảng 2.3.	Tình hình bảo quản CSVC và TBDH ở các trường THPT tỉnh Phú Thọ	42
Bảng 2.4.	Đội ngũ cán bộ quản lý CSVC, TBDH	45
Bảng 2.5.	Kết quả điều tra chất lượng kế hoạch quản lý CSVC và TBDH ..	48
Bảng 2.6.	Kết quả điều tra về công tác tổ chức, chỉ đạo sử dụng bảo quản TBDH .	50
Bảng 2.7.	Kết quả điều tra công tác kiểm tra - đánh giá việc sử dụng và bảo quản CSVC và TBDH	52
Bảng 2.8.	Đánh giá mức độ việc triển khai chủ trương ứng dụng CNTT trong quản CSVC và TBDH	53
Bảng 2.9.	Đánh giá việc thực hiện công tác đào tạo và nâng cao trình độ CNTT trong quản lý	54
Bảng 2.10.	Tình hình cơ sở vật chất và nhân sự cho việc ứng dụng CNTT trong quản lý CSVC TBDH	55
Bảng 3.1.	Kết quả trưng cầu ý kiến về tính cần thiết của các giải pháp đề xuất...	76
Bảng 3.2.	Kết quả trưng cầu ý kiến về tính khả thi của các giải pháp đề xuất ...	76

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

- Trong giai đoạn đổi mới giáo dục Việt Nam hiện nay, để đáp ứng một trong những yêu cầu đổi mới giáo dục “Chuyển mạnh quá trình giáo dục từ chủ yếu trang bị kiến thức sang phát triển năng lực và phẩm chất người học; học đi đôi với hành; lý luận gắn liền với thực hiện” việc đổi mới công tác quản lý cơ sở vật chất và thiết bị dạy học (CSVC và TBDH) trong các nhà trường theo hướng ứng dụng công nghệ thông tin (CNTT) đang trở thành xu hướng tất yếu.

- Bước vào thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, để có thể phát triển, mọi lĩnh vực KT-XH đều phải chú ý đến cơ sở hạ tầng. Đối với ngành giáo dục và đào tạo thì cơ sở hạ tầng đó chính là cơ sở vật chất và thiết bị dạy học của các trường học, bao gồm: Đất; nhà và công trình xây dựng; các máy móc, trang thiết bị phục vụ cho các hoạt động dạy - học và các tài sản cố định vô hình... Đó là những điều kiện quan trọng góp phần để bảo đảm chất lượng giáo dục của nhà trường bên cạnh các điều kiện bảo đảm khác như đội ngũ giáo viên, chương trình và nội dung tài liệu học tập.

- Quản lý cơ sở vật chất, thiết bị dạy học là một trong những nội dung quan trọng của quản lý giáo dục và việc ứng dụng CNTT trong quản lý CSVC và TBDH sẽ giúp cho việc giải quyết các vấn đề nhanh chóng và hiệu quả hơn.

- Trong thời gian qua, CNTT đã được ngành giáo dục các cấp quan tâm đầu tư, góp phần nâng cao hiệu quả công tác quản lý, giảng dạy và học tập trong nhà trường. Tuy nhiên, việc ứng dụng CNTT trong quản lý trường học vẫn còn nhiều bất cập như: nhận thức của cán bộ, giáo viên chưa theo kịp với sự phát triển của CNTT và xã hội, cơ sở vật chất CNTT còn nghèo nàn, tin học hoá còn chiếm tỷ trọng thấp, phần mềm dạy học chưa được sử dụng thường xuyên, chưa có một hệ thống thông tin quản lý toàn ngành (trong đó có phần mềm quản lý cơ sở vật chất và thiết bị dạy học), trình độ CNTT của cán bộ còn yếu, đầu tư còn bất hợp lý...